

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ: РОЛЬ І МІСЦЕ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ОСВІТИ

Юдічева О.П., канд. техн. наук, доц.
Київський національний університет будівництва і архітектури

Модернізація вищої освіти в Україні обумовлена її приєднанням до євроінтеграційного процесу і необхідністю формування сучасної генерації професіоналів нового рівня – творчих, креативних особистостей, що мають конкурентоспроможні на ринку праці компетентності. У Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 р., зазначено, що пріоритетом розвитку освіти має бути впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, мета яких – забезпечити удосконалення навчально-виховного процесу, зривити освіту доступною та ефективною. До переліку заходів, що повинні забезпечити інформатизацію освіти, зокрема, входять:

- формування та впровадження інформаційного освітнього середовища, застосування в навчально-виховному процесі разом із традиційними засобами інформаційно-комунікаційних технологій;

- забезпечення навчально-виховного процесу засобами інформаційно-комунікаційних технологій, а також доступу навчальних закладів до світових інформаційних ресурсів;

- створення системи інформаційно-аналітичного забезпечення у сфері управління навчальними закладами, інформаційно-технологічного забезпечення проведення моніторингу освіти;

- створення системи дистанційного навчання, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами та дітей, які перебувають на довготривалому лікуванні;

Дистанційна освіта включає у себе низку освітніх послуг, що надаються віддаленою від навчального закладу студентам за допомогою спеціалізованого інформаційно-освітнього середовища, що ґрунтується на засобах обміну навчальною інформацією за допомогою сучасних телекомунікаційних технологій. Якщо говорити про інноваційну модель, якою є дистанційне навчання, то вона має наступні риси:

- сутність технології навчання – розвиток здатності до самоосвіти і самовдосконалення;

- роль студентів у навчанні – активна, творча;

- основа навчальної діяльності – співпраця;

- центральна особа у навчанні – студент.

Тобто, створюються умови для впровадження інтерактивних технологій викладання матеріалу, зазнає змін форма і зміст

комунікацій між викладачем і студентом. Самостійна робота стає більш ефективною, відбувається індивідуалізація процесу підготовки фахівців. Студент може навчатися в обраний ним час, одержувати індивідуальні консультації викладачів, до його послуг відео-лекції і підготовлені презентації. До недоліків дистанційного навчання відносять відсутність безпосереднього спілкування між студентом та викладачем; труднощі під час створення творчої атмосфери у групі студентів; втрата емоційної складової під час подання матеріалу; проблеми із потрібним технічним і програмним забезпеченням; неможливо забезпечити контроль за тими, хто навчається; відсутність студента під час перевірки знань.

Успішне запровадження дистанційного навчання у закладах вищої освіти України не в останню чергу залежить від підготовки викладачів, що готові оволодіти сучасними технологіями і використовувати їх. Професійно підготовлений викладач (чи тьютор) у дистанційній освіті – це запорука того, що університет посіде чільне місце на ринку освітніх послуг, зокрема дистанційних. Із впровадженням дистанційного навчання змінюються вимоги до компетентностей викладачів. Вони мають удосконалити свої компетентності в галузі педагогіки, зокрема стосовно педагогічних технологій дистанційного навчання. Не оминати викладачам і області психології: потрібно набути знання щодо психологічних факторів спілкування у віртуальному середовищі, а також особливостей сприйняття віртуального спілкування студентами різного віку. Викладач, який почав застосовувати дистанційне навчання, має бути компетентним і в інформаційних технологіях: вільно володіти засобами спілкування в мережі Інтернет, прагнути до вивчення нових засобів, сервісів мережі тощо.

Результат дистанційного навчання залежить від самостійності, відповідальності та свідомості студента, від його внутрішньої мотивації і самодисципліни. Велике значення мають індивідуальні здібності, темперамент, зайнятість студента, а також умови навчання. Але, головне, – студент може вивчати навчальні дисципліни в обраний ним послідовності за власним зручним графіком, швидше чи повільніше.

Дистанційне навчання допомагає досягти мети Національної стратегії, яка полягає, по-перше, у підвищенні доступності якісної, конкурентоспроможної освіти відповідно до вимог інноваційного сталого розвитку суспільства, економіки, а по-друге, у забезпеченні особистісного розвитку людини згідно з її індивідуальними здібностями, потребами на основі навчання протягом життя.